

mè. Hoc in causa fuit, ut nonnunquam cadavera cruci ad opprobrium affligerentur, sicut habetur *Jos. cap. 10. vers. 26.* cujus loci meminimus *sup. n. 15.* nam illic quinque Reges prius occisi sunt, quam crucifigerentur, ut ex ferie sacri Textus post alios deducit Salian. *sup. tom. 2. anno 2584. n. 179.* Simile supplicium sumpserunt Athenienses de Hannone, ut testatur Justin. *lib. 21. ibi: Qui captus, virgisque casus, effossis oculis, & manibus, cruribusque fractis, velut à singulis membris panæ exigentur, in conspectu populi occiditur, corpus verberibus laceratum in cruce figitur.* Similiter Carthaginenses in Magonem statuerunt. Plutarch. *in vita Timoleon, Justin. lib. 19. ibi: Mago insignis Carthaginensium Imperator, qui primus omnium imperium Panorum ordinata militari disciplina constituit, viresque non minus bellandi arte quam virtute formavit, ob rem malè gestam contra Syracusanos metu supplicii se ipsum interfecit, quo non contenti Carthaginenses, mortui corpus in cruce sustulerunt.* Verum nedum cadaver rei, sed & imago in cruce agi solebat. *Just. Lips. lib. 3. cap. 12.* Adde quæ *sup. num. 30.* de furca præmissimus. Quam ignominiosè cum cruciariis agebatur, dum ad patibulum ducerentur, tradit *Just. Lips. lib. 2. cap. 3. cum seqq.* ubi quod flagellabantur, cruce sibi bajulabant, stimulis agebantur, exuebantur vestibus, aliisque modis vexabantur.

34 Quamvis regulariter crux servorum, & abjectæ conditionis hominum poena foret, aliquando tamen honesti viri turpitudinem hujus patibuli sustinuerunt ob facinorum immanitatem. Sic plecebantur Duces bella pravo consilio gerentes, quamquam eventus felix subsequeretur. *Valer. Maxim. lib. 11. cap. 7. Lips. lib. 1. cap. 11. Theat. vitæ hum. lib. C. pag. 605.* Afri etiam nobiles in cruce agere consueverunt, *Lips. ubi proxime.* Fœminæ itidem sexus prærogativa & honestate non suffragante hoc ignominiosum supplicium apud Romanos expertæ sunt. *Theat. vitæ hum. sup. pag. 604. Lips. lib. 1. cap. 15.* Idemque Egyptii observaverunt. *Theat. vitæ hum. pag. 603.* At Romani nec liberum hominem, nisi raro, cruci affigi patiebantur, nec ob leve crimen. *Just. Lips. lib. 1. cap. 12. & 13.* ubi causas congerit, quibus talis poena irrogari solebat.

35 Quod autem de fœminis crucifigendis assertum est, ad eas quæ virum noverant spectat, virgines enim more Romanorum cruci subicere non licuit: sed hoc, quod virginitatis privilegium videtur, in detestabile ipsius opprobrium immaniter solebat retorqueri, siquidem carnifex ipsas turpissimè prostituere jubebatur, ut corruptas mox merito supplicio conficeret. *Sueton. in Tiberio, cap. 61.* ubi sic fatur: *Immaturo puella, quia more tradito nefas esset virgines strangulari, vitiatæ prius à carnifice, dein strangulatæ.* *Tacit. lib. 5. Annal. hæc scribit: Tradunt temporis ejus Authores, quia triumvirali supplicio affici virginem inaudium habebatur, à carnifice laqueum juxta compressam immitti exin oblitis faucibus id ætatis corpora in Gemonias abjecta.* Ex quibus id observant *Petr. Gregor. Synagmat. jur. lib. 31. c. 17. n. 3. Salian. Annal. Eccl. tom. 6. anno mundi 4084. n. 30.* ubi de filia Sejani, quæ in odium patris sic infeliciter obiit, agens, in hanc dementem Romanorum turpitudinem acriter invehitur.

Ibi: *Verum post Jesu Christi mortem.*

De reverenti cultu Sanctæ Crucis post Salvatoris mortem apud Catholicos plurima cumulat Theatrum vitæ humanæ *lib. C. pagina 611. cum seqq.* & in Jure nostro extat lex unica, *Cod. nemin. licere Crucem Salvatoris,* cui consonat lex *3. tit. 1. lib. 1. Recopilat.* quibus cavetur, gravi poena in transgressores stabilita, ne quis signum Sanctæ Crucis sculptum, aut depictum habeat, ubi pessandari possit. Idemque à Scotiæ Rege Convallo constitutum tradit *Lessæus lib. 4. Hist. Scotiæ,* quem dat *Solorzan. emblem. 10. num. 29.* Quod adnotat idem *Solorzan. num. 30. Menoch. de arbitr. casu 376. Didac. Perez in l. 4. tit. 1. lib. 1. Ordinar. quæ idem statuitur Baron. Annal. Eccl. anno 427. ubi Spondan. in Epit. num. 2. Barbosa cum pluribus in collectan. ad dictam legem unic. num. 1. & 2.* Poena secundum jus commune ultimum supplicium videtur *Accursio in d. l. unic. quem si in contemptum fiat, sequitur Caball. resolut. crimin. casu 91. num. 2.* Sed *Menoch. sup. arbitrio judicis reum coercendum opinatur.* At juxta jus nostrum regium cum poena pecuniaria injungatur, quæ levis est, locum habebit, cessante dolo, ac contemptu. Extat & apud nos lex *5. tit. 28. part. 7.* adversus eos, qui factis quomodolibet injuriam S. Crucis intulerint.

Ad Num. 4.

Constantinus Magnus in honorem S. Crucis sancivit ne aliquis reus deinceps crucifigeretur. *D. August. in qq. veter. & novi Testam. ibi: Antea homines crucifigebantur, quod postea edito prohibito manet.* *Victor. in Constantino, ibi: Vetus, veterimumque supplicium patibulorum, & cruribus suffringendis primus removit. Calliod. hist. tripart. lib. 1. cap. 9.* sic ait: *Supplicium crucis, quod primitus apud Romanos erat in usu, lege prohibuit.* *Card. Baron. anno 325. ubi Spondan. n. 52. Petr. Gregor. d. cap. 17. num. 4. Just. Lips. lib. 3. c. 14. Larreategui Selectar. jur. lib. 8. cap. 9. num. 18.* Quod genus supplicii nunquam in usum rediit. *Lips. d. cap. 14.* Similiter crucis patibulum prohibetur, *l. 6. tit. 31. p. 7.*

Verum jam antea à quo S. Crux Constantino apparuit, priusquam cum Maxentio, quem per illam devicit, congrederetur, istud sacratissimum signum Romanis valde venerabile fuit. *Lips. c. 15.* Plura alia gratitudinis ergo Constantinus erga S. Crucem patravit; nam Imperiali diademati illam superposuit. *D. Hieronym. epist. ad Letam, ibi: Regum purpuras, & ardentes diadematum gemmas patibuli Salvatoris figura condecorat.* Instituit ut Veneris dies S. Crucis sacraeretur. *Euseb. lib. 4. histor. cap. 18.* Theatrum vitæ humanæ *sup. pag. 611.* Jussit sacrum Christi vexillum labaro, aliisque militaribus vexillis intexi, numismatibusque sculpi. Romæ statuam suam cruce manu gestantem collocavit. Quæ prosequuntur *Baron. anno 312. tom. 3. ubi Spondan. n. 4. & an. 325. Lips. Solorzan. Theat. vitæ humanæ ubi proxime.* De inventione S. Crucis infra, *hoc lib. cap. 16. à num. 5.*

Ibi: *Ceterum ante Christi passionem.*

Hæc eadem observant *Spondan. in Epirome Baroni*

ronii, anno 34. numer. 29. & anno 389. num. 17. *Just. Lips. de Cruce, lib. 1. cap. 8. Petr. Crint. lib. 7. de honest. discipl. Marfil. Ricin. de tripl. vita. Theat. vitæ hum. lib. 1. pag. 1. Chossan. conf. 99. vers. Item secundo.* Imò Egyptii Serapidis pectori litteram T. inscripserunt. Theatrum vitæ humanæ, *pag. 2. vers. Salutis, Sylv. varia lect. lib. 1. cap. 3.* Unde quondam apud Ethnicos moris erat, ut in albo militum, ubi nomina eorum describebantur, illi qui vitaungebantur, hac littera T, notari solerent, mortuorum verò nominibus superponebatur, lit. Θ, seu thêta: illa signum vitæ, hæc mortis habebatur; etenim Thau felicitatis ac salutis nota censebatur. *Bozi. lib. 2. de Cruce triumphant. Sixt. Senens. in Bibliotheca Sancta, lib. 2. verbo Thau, Theatrum vitæ humanæ lib. 1. in princip. & verbo Salutis,* quò loci dicitur Thau litteram Græcam apud Græcos, & Latinos salutem prænotare.

Ad Num. 5. Vers. Ezechielis. cap. 9.

40 De hoc Propheta loco, & quod signum id, quod signabantur, frontes eorum qui necandi non erant, Crucis formam habuit, quam repræsentabat, disserunt *Sixt. Senens. Theatrum vitæ humanæ, Chassan. ubi proxime, Lips. lib. 1. cap. 7. Spondan. anno 34. num. 29.* Imò & apud ethnicos Tau cruce significare traditur in Theatro vitæ humanæ, *lit. T, pag. 2. verbo Crucis.*

Ibi: *Sed & eandem litteram Hebraicè constat.*

Idem observat *Senens. ubi proxime.*

Ad Num. 6.

41 Furcam signum esse meri imperii, & criminalis jurisdictionis, ac per illam quasi possessionem ejus jurisdictionis probari communiter asseveratur, de quo ita adnotantes consule *Aviles in cap. 42. Prætor. n. 3. & 4. Ramon. conf. 21. n. 44. & conf. 26. n. 11. Natta conf. 636. n. 8. Mastrill. de Magistrat. lib. 6. cap. 8. n. 64. Card. Tusch. lit. F. concl. 537.* Ad probationem quasi possessionis prædictæ opus non est, ut aliquis suspendatur; sed enim est furcam erectam esse, quanquam per centum annos usus ejus non sit. *Aviles sup.* Sed si aliquis furcam erigat, cui jus non est gladii, poterit per publicam Potestatem manu armata dejici. *Avend. de exeq. mand. part. 2. cap. 21. num. 3.*

Ibi: *Quin & id agere poterit.*

42 Qui in aliquo oppido jurisdictionem obtinet ad malefactores ultimo supplicio afficiendos, liberè poterit ibi continèd furcam habere, licet renitatur alius, qui causarum criminalium cognitionem ibi habeat, aut mixtum imperium. *Cancer. variar. part. 2. cap. 1. num. 299. Tusch. lit. F. concl. 357. num. 1. & 2.* qui rationem reddunt, quia scilicet publicè interest furcam erectam existere ad delinquentium terrorem, ita ut quisque compelli possit ad vendendum locum aptum, ut ipsa collocetur. *Tusch. num. 3.* Quæ ratione idem dicendum videtur, si duobus in eodem oppido merum imperium competeret, quorum alter furcam vellet erigere, & alter renueret; nam deberet erigi ob commune bonum. Nec obstabit, in re communi conditionem prohibentis *D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.*

esse potioem. *Tondut. qq. civil. cap. 88. num. 22. Menoch. conf. 36. num. 52.* id verum est, cæteris paribus, ut ait *Menoch. ibi.* Hic autem favor boni communis stat pro eo, qui furcam fieri desiderat, & adversario opponitur. Præterea idem axioma limitatur, quando socius vult re communi uti in eum finem, ad quem destinata illa est; tunc enim prohibentis non est melior conditio. *Tondut. ubi sup.* qui autem furcam erigit, utitur sua jurisdictione ad terrendos malefactores, ad quod inventa & data est, cum illa erecta metum incutiat facinorosis, ut à criminibus abstineant.

SUMMARIUM.

- 1 Conductor quibus ex causis uti re locata aliquando prohibeatur.
- 2 Quando conductor, vel locator teneatur, si usus rei locatae impediatur.
- 3 Migranti è domo locata ob metum lemorum, aut phantasmatum, pensio remitti debet.
- 4 Nuncianda est migratio, & bona sunt deducenda ab ade, ut pensio remissa fiat.
- 5 Pensionis remissioni non est locus, cum conductor sciebat contractus tempore domum phantasmatis infestari.
- 6 Si conductor recesserit propter lemures, bellum, aut pestem, an his cessantibus cogatur solvere pensionem usque ad tempus præfinitum in contractu.
- 7 Facile credendum non est iis, quæ de phantasmatis ac lemurebus vulgò jactantur.
- 8 Demones nihil valent adversus nos, nisi Deo concedente.
- 9 Dei judicia scrutari non licet.
- 10 Deus aliquando mittit demones ad plectenda hominum peccata.
- 11 Traduntur exempla.
- 12 Justa Dei voluntate diabolus homines divexat, sed ex propria malitia perperam propter odium operatur.
- 13 Dæmon, permittente Deo, homines corporaliter & spiritualiter vexat.
- 14 Etiam justos permissione Dei dæmon persequitur in hac vita.
- 15 Ex Dei permisso dæmon plura edit, quæ miraculosa videntur.

Utrum pensio sit remittenda inquilino migranti è domo ante tempus contractu præscriptum, propter lemures, sive phantasmata?

CAPUT VI.

Contingit interdum, ut in isto locationis contractu aliquid superveniat, quod impedimento sit, ut conductori uti re locata non liceat, & hoc provenit ex culpa locatoris, seu facti vel conductoris, vel tertii, aut casu fortuito. Ubi locatoris factum intercedit, pensio non debetur, imò ad interesse tenetur conductori, *l. 21. tit. 8. part. 5. l. Si unus 17. §. ult. l. Si fundus 36. ff. locat.* *Gregor. Lop. in d. l. 21. gloss. 2. Anton. Gom. variar. lib. 2. cap. 2. num. 1. in fin. Caroc. de locat. tit. de casib. quest. 7. num. 16. & tit. de remission. merced. quest. 8. num. 139.* Quod restringendum est, cum Princeps locat agros aut

D d vecti-

vestigalia, ac postea legem fert, vel justum gerit bellum, quo conductor impeditur fructus percipere, sive gabellas; tunc siquidem interesse minime præstabitur, imò nec pensio remittetur, ut vult Larrea alleg. ff. 17. num. 24. cui assentiri videtur Caroc. d. tit. de casib. quest. 6. & tit. de remission. merced. quest. 8. à num. 71. Verumtamen quoad remissionem mercedis perdurum est quod tradit Larrea, ut insinuat Caroc. d. q. 8. num. 73. per hæc verba: *Ultimum colligitur, quod Principes locant, nec de hoc contractu Principes dedignantur, & benigne eorum locationes sunt interpretandæ, ut privatis non noceant, licet Ministri avidi, & stricte totum contrarium faciant anhelantes in vomitum avaritiæ; & hoc contra justam mentem Principis.* Quibus perpenis, & quæ idem Caroc. docet d. quest. 6. in fin. planè colligitur in ea sententia relidere, ut pensio à conductore non exsolvatur, quod æquitati, & juri maximè congruit, quia lex aut bellum ex causa publica superveniens, etsi Principi non imputetur, ad culpam, fat est quod factò ejus contingat, ut pensio remittatur, l. *Qui insulam* 33. ff. locat. Caroc. de quest. 8. num. 165. Capic. decis. 87. num. 8. & cum in hoc nullum in jure privilegium Principibus indulgeatur, regulis communibus standum est, secundum tradita sup. lib. 1. cap. 16. Ad quale interesse locator conductor in hac specie teneatur, edocet Greg. Lop. sup.

2 In secundo casu si conductor suâ culpâ, vel factò uti re locata non valeat, integram mercedem persolvere compelletur, l. *Qui operas* 41. ff. locat. Tusch. lit. L. conclus. 431. n. 69. Caroc. d. quest. 8. num. 138. & tit. de recusat. quest. 11. num. 1. In ultimo, quando scilicet aliunde præter factum contrahentium usus rei locatæ vetatur, subsequitur sola mercedis remissio, d. l. 21. Partit. d. l. Si uno, §. ult. d. l. Si fundus, l. Si ex conducto 16. l. *Habitatores* 30. ff. locat. Gregor. Lop. sup. gloss. 5. Anton. Gom. num. 3. Tusch. à n. 18. D. Covarruv. Practicar. cap. 30. num. 3. Osuald. ad Donell. lib. 13. cap. 8. Cancr. variar. part. 3. cap. 14. num. 28. Caroc. num. 16. & 165. Molin. de justit. & jur. disput. 393. num. 1. Quod limita cum per tertium usus rei impeditur, cui locator resistere potest, quia tunc & ad interesse tenebitur conductor. Bossius in Praxi, tit. de remission. merced. num. 108. Quæ omnia sunt de natura contractus observanda, nisi aliud exprimat, quod servari debet, l. *Contractus* 24. ff. de reg. jur. Caroc. d. q. 8. n. 81. & 151.

3 His obiter, ac generaliter præmissis, est nobis cum D. Covarr. disquirendum, qualiter inquilinus migrans è domo conducta ante locationis tempus completum, à mercedis pensio exoneratus in posterum existat, si ex eo migraverit, quod lemures in ipsa divagari compertum est, qui habitatores territant, tetrus apparentibus umbris, atque aliis horrificis illusionibus. Et quidem ex hac causa migranti remissionem pensionis fieri, tenent Anton Gom. sup. num. 3. Molin. & Osuald. ubi proximè, Caroc. d. q. 8. num. 16. Valasc. de jur. emphyt. part. 1. q. 22. n. 7. Guid. Pae. decis. 630. Cagnol. in l. *Contractus*, num. 31. ff. de reg. jur. Petr. Gregor. Syntagm. jur. lib. 27. cap. 1. num. 22. Padilla in l. 2. num. 12. C. de transact. Joan. Bapt. in l. *Diem functo*, num. 56. ff. de offic. assessor. Arnold. Ferron. ad §. 3. consuetud. Burdegalsens. tit. de loc. Mozz. de contract. tract. de locat. tit. de accident. locat. num. 5. Quæ conclusio servabitur etiam si verè spiritus maligni ædes non infestent, sed ex fama, ac signis verosimiliter ti-

meantur; justus enim metus sufficit ad migrandum, ut in specie observant Caroc. n. 17. Padilla & Valasc. ubi proximè, & in simili de bello, ac peste Card. Tusch. d. concl. 431. num. 41. & d. concl. 615. n. 3. & 17. & alii plures apud Caroc. ubi nuper.

Ut autem inquilinus mercedis à solutione liberetur, oportet ut discessum locatori denunciaret, illique claves tradat. Padill. & Valasc. sup. Joan. Bapt. vers. *Consulo quod dicto casu*, Caroc. d. quest. 8. num. 61. & 88. cum seqq. Deinde bona è domo, quam deserit, ad sportare debet; nam si illa ibi reliquerit abiens, pensionem solvere cogendus est. Caroc. n. 14. Fr. Marc. Delphinat. decis. 168.

Præmissa resolutio coarctatur, si tempore locationis conductori constitit, domus habitatores sic vexari solitos, quia remissio non fiet; etsi inquilinus ea de causa migret. Molin. Guid. Pap. ac Valac. sup. Caroc. num. 20. vers. *Ultra Guidonem*, & de bello ac peste idem prænotant Card. Tusch. d. concl. 431. num. 22. & d. concl. 615. num. 31. Girond. sup. num. 44. Bossius sup. n. 84. Quod tamen temperandum est, si post contractam domus locationem causa justitioris augetur, ut si magis illusiones frequententur, aut ultra morem necere incipiant, vel si fortè conducens fidem non adhibuit his, quæ plerumque præ timore cofinguntur, quia à non fide dignis acceperat, ac deinceps experimento senserit vexationem, tunc siquidem remissio mercedis migranti fieri debet. Caroc. post alios n. 12.

4 Questionis est, an cessante impedimento belli, illusionum, aut pestis, quod causam præstitit migrationi, pensionisque remissioni, tempore locationis labente teneatur inquilinus regredi ad habitandum, seu ad mercedem solvendam usque ad terminum contractu prænitum: de quo D. Covar. Practicar. cap. 30. num. 3. ubi adversum Ripam & alios in affirmativam sententiam abit, quem sequitur Caroc. d. q. 8. num. 7. & 8. Bossius d. tit. de remis. merced. num. 41. & assentiri videtur Greg. Lop. in l. 21. gloss. 5. tit. 8. p. 5. & ita communiter receptum est. Placet tamen quod Molin. d. disp. 393. numer. 2. rectè nobis tradidit distinguens, ut D. Covar. opinio verum habeat, si res integra sit tempore remoti impedimenti, alioqui Ripæ sententia amplexanda erit. Unde si inquilinus ex justa causa è domo recedens, alteram conduxerit, & hoc locatione durante cassaverit bellum, aliudve impedimentum intra terminum prioris conductionis, iniquum erit compellere conductorem, ut sub idem tempus pro utraque æde pensionem exsolvat; si verò absque incommodo conductoris ipse in derelicta domo iterum possit habitare, ad id compelletur, ubi causa migrandi extincta dignoscatur. Sic & quoad phantasmata, & illusiones contingere potest, quæ demonibus ejectis, aut cadaveribus extractis desinunt vexare habitatores, prout D. Covar. exemplis ostendit.

Ibi: *Vix poterant hæc non fabulosa.*

5 Meritò de his ambigi potest, sæpe enim fallimur existimantes phantasmata, diabolicasque illusiones, quæ à causis naturalibus, quæ nos latent, proveniunt. Ita evenit Apostolis naufragantibus, qui præ formidine Christum Dominum phantasma putaverunt, Matth. c. 14. vers. 29. Ibi:

Ibi: *Et videntes eum super mare ambulantem, turbati sunt dicentes, quia phantasma est.* Nec famæ credendum est, nisi originem à fide dignis personis ipsam duxisse constiterit, quæ ex exiguis, incertisque principiis, dum circumfertur, nimis invalefcens augetur, juxta illud:

Fama malum, quo non aliud velocius ulum:

Mobilitate viget, viresque acquirit eundo.

Quapropter vanæ voces populi contemni debent, maximè circa portenta: facit lex Decurionum 12. Ibi: *Nec enim vocibus eorum credi oportet.* C. de pen. Vulgus namque novitatum cupidus has libenter amplectitur, applaudit, & ampliat; ideò ut inquilinus ab onore pensionis releveretur illusionum causa, necesse est apertissimis probationibus de vexatione hujusmodi constare, ut D. Covar. edocet.

Ibi: *Dæmones nihil operari secundum naturam suam, &c.*

8 Sic non antea valuit ex votis Sanctum Jobum tot, tantique calamitibus prosequi, quam à Deo potestatem in ipsum manciiceretur. Job. cap. 1. de quo Salian. Annal. tom. 1. anno mundi 2398. à princip. & tom. 2. anno 2544. num. 751. cum seqq. imò nec brutis officere potest, Matth. cap. 8. vers. 31. Ibi: *Dæmones autem rogabant eum dicentes: Si ejicias nos, mitte nos in gregem porcorum.* Ex quo detentus, & inclusus carcere dicitur, Apocalyp. cap. 7. vers. 20. Ibi: *Et cum consummati fuerint mille anni, solvetur satanas de carcere suo, & exibit, & seducet gentes.* Luculenter D. Greg. lib. 2. Moral. cap. 6. Ibi: *Sciendum verò est, ait, quia satana voluntas semper iniqua est, sed nunquam potestas injusta; quia à semetipso voluntatem habet, sed à Domino potestatem; quod enim ipse facere iniquè appetit, hoc Deus fieri non nisi justè permittit.* Alioqui si liberum foret satanæ uti potentia angelica adversus homines, quam ut donum naturale etiam post lapsum retinet, brevi genus humanum, cujus odio exardescit, truculenter extirparet. Salian. tom. 1. in apparat. cap. 10. num. 2. & die 13. num. 108. ubi rectè inquit: *Alterum malum est, quod per hoc peccatum facti sumus satanæ mancipia, in quæ si permittat Deus peccati inimicus, durissime perpetuo jaceat, dum pertrahat ad eterna supplicia, immortalis, atque indefessus eorum tortor aliquando futurus: qui tam crudeli ardet in nos odio, ut vel triduo totam Adami posteritatem, si Deus annuat, funditus deleteretur sit, qui justis, ac vindicis Dei nutu permissoque plurimorum etiam parvulorum corpora invadit, eosque miserabiliter vexat.* Ex quibus liquet, nihil potestatis in nos malignis spiritibus fore, nisi Deus jussit, aut permiserit. Facitque illud Luc. c. 22. Ecce Setanas, &c.

Ibi: *Cujus judicia occulta sunt multa, injusta nulla.*

9 Juxta illud D. Pauli ad Roman. cap. 11. ad fin. Ibi: *O altitudo divinarum sapientiæ, & scientiæ Dei, quam incomprehensibilia sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus. Quis enim cognovit sensum Domini? Aut quis consiliarius ejus fuit? Ad quam incomprehensibilitatem judicii divini recur. D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.*

rendum est, quoties ratio dispositionis Dei capacitatem humanam præterit, tenemurque intellectum subicere agnoscentes nihil iniquum, aut injustum exire à Deo posse. Psalm. 118. *Justus es es Domine, & rectum judicium tuum.* Ad quod Job. cap. 3. vers. 2. subdit: *Justus es Domine, & omnia judicia tua justa sunt.* Ed. vers. 20. Ibi: *Non est enim in hominis potestate consilium tuum.* Quare non licet curiose superna investigare judicia, sed religiose sunt veneranda. Vide Torniel. in Annal. in primord. n. 6. vers. Quomodo. Salian. tom. 1. appar. cap. 10. in fin. & anno mundi 2138. num. 61. ubi de conversione uxoris Loth. in statum salis differens, inquit ita: *Sive ad reverentiam judiciorum Dei, quæ humana estimatione atrocia videntur, quæ tamen minime curiose inspectanda sunt, & cum Davide potius demisso capite dicendum: Justus es Domine, &c.* At quid mirum, cum & humanarum dispositionum, quæ justæ sunt, rationem sepissime alii homines percellere non valeant, ut in antiquis legibus contingit, quæ nihilominus debent observari; quia credendum non est aliquid irrationabile à Legislatore constitutum, & à majoribus receptum, l. *Non omnium* 20. ff. de legib. ubi DD. Ant. Fab. in ration. qui egregie animadvertit, nullam legem absque ratione consistere, at non semper à nobis ipsam reddi posse, quia nos præterit ex intellectus imbecillitate. Quod cum de hominibus sit præsumendum, de Deo infallibiliter sentire debemus, apud quem omnis humana sapientia stultitia est, teste D. Paulo 1. ad Corinth. c. 3. vers. 19. Vide paulò inferius D. Covar. vers. Scimus etenim.

Ibi: *Quandoque dæmones mitti à Deo ad puniendos, &c.*

10 Quemadmodum missus est Asmodæus ad encandos septem viros Saræ, Job. cap. 3. vers. 8. & cap. 6. à vers. 14. & spiritus ille, qui Salem torquebat, Reg. lib. 1. cap. 16. vers. 14. necnon, ut aliqui volunt, reitente communi, qui plagas Ægyptiis intulerunt, ut videre licet apud Salian. tom. 2. anno 2544. num. 127. cum. seq. De quo D. Aug. lib. 2. ad Simplician. Ibi: *Utitur enim Deus ministris etiam spiritibus malis ad vindictam malorum, vel ad honorum probationem.* Tertullian. lib. de fuga in persecutione, cap. 2. *Ex causa reprobationis, inquit, traditur diabolo peccator quasi carnifici in penam, ut Saul. Theodoret in 1. Reg. 9. 45. Ibi: Pseudopropheta agitati à malo spiritu sunt similes furore percitis Corybantibus. Hoc etiam passus est Saul vexatus à dæmone.*

Ibi: *Sicut missus fuit spiritus mendax.*

11 Idem habetur Paralipom. lib. 2. c. 18. vers. 19. in hæc verba: *Processit spiritus, & stetit coram Domino, & ait: Ego decipiam eum. Cui Dominus, in quo; inquit, decipies? At ille respondit: Egre diar, & ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum ejus. Dixitque Dominus: Decipies, & pravalebis: egredere, & fac ita.* Similiter Judic. c. 9. vers. 23. legitur: *Misitque Dominus spiritum pessimum inter Abimelech, & habitatores Sichem.* Spiritum scilicet discordiæ dæmonem, ut post D. Aug. q. 45. in Judic. observat Salian. tom. 2. anno 2802. num. 2. Ex quo tamen author peccati Deus optimus maximus habendus non est, sicut petulant